

Beleidsprotocol doorstroom herfstkinderen

Versie 15-1-2014

Herfstkinderen zijn kinderen die geboren zijn in oktober, november of december. Een deel van deze kinderen gaat vervolgens na tweeënhalf jaar kleuteren naar groep 3; een ander deel van deze kinderen stroomt na ruim anderhalf jaar door naar groep 3.

Ooit was er een zelfstandige kleuterschool naast een zelfstandige lagere school. In die tijd werd het begrip schoolrijpheid gebruikt waarmee de mate van geschiktheid om te starten in de eerste klas (groep 3) werd aangegeven. Een tweede gegeven was de geboortedatum. Die datum had niets te maken met de ontwikkeling van de leerling, maar met de bekostiging. Deze teldatum was 1 oktober.

Tegenwoordig heeft die datum van 1 oktober geen functie meer bij het beslissen over de voortgang naar de volgende groep. In de Wet op het Primair Onderwijs is vastgelegd hoe tegenwoordig tegen de voortgang van leerlingen wordt aangekeken (zie bijlage 1). De Wet op het Primair Onderwijs schrijft voor dat een kind recht heeft op een ononderbroken ontwikkeling. Een kind moet de basisschool kunnen doorlopen in acht jaar. Daarbij zijn de behoeften en de ontwikkeling van de leerlingen steeds het uitgangspunt voor het onderwijsaanbod en de begeleiding van de leerlingen.

Hoe kijken wij naar kinderen

Omdat we willen dat ons onderwijs aansluit bij de leerbehoeften van de kinderen, kijken we vooral naar de mogelijkheden van een kind.

Spel is de basis van de ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen die heel jong zijn in leeftijd en gedrag kunnen veel groei- en ontwikkelingsvoordeel van een verlengde kleuterperiode hebben. Het kan juist een positieve bijdrage leveren om een kind met een zo hoog mogelijk ontwikkelingsniveau de basisschool te laten verlaten. Een kind heeft recht op een stevige basis.

Voor de kinderen in de groepen 1-2 gaat het naast beginnende geletterdheid en gecijferdheid als beoordelingscriterium, ook om de lichamelijke en de emotionele ontwikkeling, de taakgerichtheid, de belangstelling, de motivatie, de taalontwikkeling, het samen spelen en werken. De beginnende geletterdheid en gecijferdheid kunnen we toetsen, de andere aspecten brengen we in beeld d.m.v. observaties aan de hand van ons ontwikkelingsvolgsysteem KIJK.

Het protocol

De inspectie beschouwt herfstkinderen die een verlengde kleuterperiode doorlopen als zittenblijvers. Ze verwacht dat de school kan beargumenteren waarom het beter is voor bepaalde kinderen om nog een jaar langer in de kleuterbouw te blijven.

Zoals eerder beschreven volgen we de ontwikkeling van een kind aan de hand van het ontwikkelingsvolgsysteem KIJK. In het eindoordeel spelen de volgende aspecten een belangrijke rol:

- De cognitieve ontwikkeling; waaronder de beginnende geletterdheid en gecijferdheid
- De sociaal-emotionele ontwikkeling, de mate van zelfvertrouwen, de zelfstandigheid, taakgerichtheid, motivatie, concentratie en het werktempo van het kind.
- Het totaalbeeld van het kind is doorslaggevend.

In bijgaand stappenplan staat beschreven hoe wij als school omgaan met herfstkinderen. Afspraken die hierbij gelden:

- Gemaakte afspraken worden vastgelegd in het digitaal dossier van het betreffende kind.

- Het advies komt tot stand in overleg tussen ouders en school. Formeel gezien ligt de uiteindelijke beslissing bij school. Bij verschil van inzicht met de ouders worden de mogelijke consequenties besproken en vastgelegd.

Stappenplan

Groep 1				
	Momenten in de tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken we het aan?	Streefdoelen
1	Huisbezoek/ intakegesprek	Ouders in de kleutergroepen worden ingelicht over het beleidsprotocol doorstroom herfstkinderen.	Ouders informeren tijdens informatieavond in de kleutergroepen, schoolgids, site.	Alle ouders in de kleutergroepen inlichten over het beleid.
2	Gedurende het hele jaar	Invullen ontwikkelingslijnen KIJK volgens rooster	Bij bijzonderheden ouders informeren. Voor zorgleerlingen checklist basiskenmerken KIJK invullen.	Op de ontwikkelingslijnen mag geen achterstand zijn van meer dan een half jaar.
4	November	De voortgang van de herfstkinderen wordt tijdens de leerlingbespreking besproken met de IB'er.	Bijzonderheden worden opgenomen in het groepsplan.	
5	November	De voortgang wordt tijdens de 10-minutengesprekken besproken met ouders	Afspraken worden vastgelegd in het digitaal dossier.	
6	Januari	Toetsen Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters M1 wordt afgenomen bij alle leerlingen.	De toetsen worden individueel of in een klein groepje afgenomen. Als de toetsen tot frustratie leiden worden deze door de leerkracht afgebroken.	We streven naar een 1-2-3 score.
7	Februari	De voortgang van de herfstkinderen wordt tijdens de leerlingbespreking besproken met de IB'er.	Bijzonderheden worden opgenomen in het groepsplan.	
8	Februari	De voortgang wordt besproken met ouders	Afspraken worden vastgelegd in het digitaal dossier.	
09	Mei/juni	Toetsen Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters E1 wordt afgenomen bij alle leerlingen mits ze < dan 6 weken op school zijn	De toetsen worden individueel of in een klein groepje afgenomen. Als de toetsen tot frustratie leiden worden deze door de leerkracht afgebroken.	We streven naar een 1-2-3 score.
10	juni	De voortgang van de herfstkinderen wordt tijdens de leerlingbespreking besproken met de IB'er. Er	Bijzonderheden worden opgenomen in het groepsplan.	

		wordt een voorlopige beslissing genomen over de eventuele doorstroom naar groep 2. Tenzij er grote problemen zijn of achterstand is op meerdere terreinen, gaan de kinderen door naar groep 2.		
11	juni	De voortgang wordt in een gesprek met ouders van wie de kinderen niet of met twijfel doorgaan naar groep 2, besproken.	Afspraken worden vastgelegd in het digitaal dossier. Bij verschil van inzicht met de ouders worden de mogelijke consequenties besproken en vastgelegd.	

Groep 2				
	Momenten in de tijd	Wat moet er gebeuren?	Hoe pakken we het aan?	Streefdoelen
1	Gedurende het hele jaar	Invullen ontwikkelingslijnen KIJK volgens rooster	Bij bijzonderheden ouders informeren. Voor zorgleerlingen checklist basiskenmerken KIJK invullen.	Op de ontwikkelingslijnen mag geen achterstand zijn van meer dan een half jaar.
2	November	Afnemen Screeningsinstruments ontluikende geletterdheid.	Deze toetsen worden individueel afgenomen.	We streven naar een 1-2-3 score.
3	November	De voortgang van de herfstkinderen wordt tijdens de leerlingbespreking besproken met de IB'er.	Bijzonderheden worden opgenomen in het groepsplan.	
4	November	De voortgang wordt besproken met ouders	Afspraken worden vastgelegd in het digitaal dossier.	
5	Januari	Toetsen Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters M2 wordt afgenomen bij alle kinderen.	De toetsen worden individueel of in een klein groepje afgenomen. Als de toetsen tot frustratie leiden worden deze door de leerkracht afgebroken.	We streven naar een 1-2-3 score.
6	Februari	De voortgang van de herfstkinderen wordt tijdens de leerlingbespreking besproken met de IB'er.	Bijzonderheden worden opgenomen in het groepsplan.	
7	Februari	De voortgang wordt besproken met ouders, ook bij twijfel overgang.	Afspraken worden vastgelegd in het digitaal dossier.	

8	April	Screeningsinstrument Ontluikende geletterdheid	De toets wordt individueel afgenomen.	We streven naar een 1-2-3
09	Mei/juni	Toetsen Taal voor Kleuters en Rekenen voor Kleuters E2 wordt afgenomen bij alle kinderen.	De toetsen worden individueel of in een klein groepje afgenomen. Als de toetsen tot frustratie leiden worden deze door de leerkracht afgebroken.	We streven naar een 1-2-3
11	juni	De voortgang van de herfstkinderen wordt tijdens de leerlingbespreking besproken met de IB'er. Er wordt een voorlopige beslissing genomen over de eventuele doorstroom naar groep 3.	Bijzonderheden worden opgenomen in het groepsplan.	
12	juni	De voortgang wordt besproken met ouders van leerlingen bij wie twijfel is over een doorstroming naar groep 3. Er wordt een definitieve beslissing genomen over de eventuele doorstroom naar groep 3.	Afspraken worden vastgelegd in het digitaal dossier. Bij verschil van inzicht met de ouders worden de mogelijke consequenties besproken en vastgelegd.	

Bijlage 1:

Artikel 8. Uitgangspunten en doelstelling onderwijs

1. Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
2. Het onderwijs richt zich in elk geval op de emotionele en de verstandelijke ontwikkeling, en op het ontwikkelen van creativiteit, op het verwerven van noodzakelijke kennis en van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.
3. Het onderwijs gaat er mede van uit dat de leerlingen opgroeien in een multiculturele samenleving.
4. Ten aanzien van leerlingen die extra zorg behoeven, is het onderwijs gericht op individuele begeleiding die is afgestemd op de behoeften van de leerling.
5. Het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs is tevens erop gericht leerlingen waar mogelijk tot het volgen van onderwijs in basisscholen of scholen voor voortgezet onderwijs te brengen.
6. De scholen voorzien in een voortgangsregistratie omtrent de ontwikkeling van leerlingen die extra zorg behoeven.
7. Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat:
  - a. de leerlingen in de eerste 4 schooljaren tenminste 3520 uren onderwijs en in de laatste 4 schooljaren tenminste 4000 uren onderwijs ontvangen,
  - b. de leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van 8 aaneensluitende jaren de school kunnen doorlopen en
  - c. de leerlingen per dag ten hoogste 5,5 uren onderwijs ontvangen, waarbij een evenwichtige verdeling van de activiteiten in acht wordt genomen, tenzij afwijking van dit maximale aantal van belang is in verband met activiteiten in het kader van het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.
8. Het onderwijs wordt zodanig ingericht dat leerlingen die in verband met ziekte thuis verblijven dan wel zijn opgenomen in een ziekenhuis, op adequate wijze voldoende onderwijs kunnen genieten.